

Η δυναμική δείχνει παράταση της σεζόν μέχρι και τον Νοέμβριο, ενώ οι επιχειρηματίες του κλάδου εκτιμούν ότι ο Σεπτέμβριος θα είναι ένας «δεύτερος Αύγουστος». Σημαντική ανάκαμψη εμφανίζει ο τουρισμός πολυτελείας, ο οποίος ενδέχεται να ξεπεράσει τα επίπεδα του 2019

Οι δύο κρυφοί άσοι του τουρισμού

και οι επιχειρηματίες θέλουν ενημέρωση σχετικά με την πορεία της πανδημίας, ωστόσο η πληρότητα στα ξενοδοχεία της χώρας ακολουθεί ανοδικούς ρυθμούς. Αυξάνεται με αργούς ρυθμούς, πάντως, και δεν είμαστε πλέον σε θέση να κάνουμε προβλέψεις. Είναι η δεύτερη σεζόν COVID και η πορεία της θα κριθεί από τη μετάλλαξη «Δέλτα» και το άνοιγμα των νέων αγορών που πραγματοποιείται σταδιακά», επισημαίνει στη **Realnews** ο πρόεδρος της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Ξενοδόχων (ΠΟΞ), **Γρηγόρης Τά-**

τα». Ήδη, πάντως, οι μεγάλοι παίκτες της αγοράς, αεροπορικές εταιρείες και tour operators, έχουν κάνει ξεκάθαρες τις προθέσεις τους για παράταση των προγραμμάτων τους ακόμη και μέχρι τον Νοέμβριο, με δεδομένο ότι υπάρχει αυξημένη ζήτηση, καθώς αρκετοί ταξιδιώτες έχουν μεταθέσει τις κρατήσεις τους από την αρχή της σεζόν για αργότερα μέσα στο 2021, προκειμένου

Της **ΕΥΑΣ Δ. ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΗ**
e.oikonomaki@realnews.gr

Παρά την αβεβαιότητα που προκαλεί η διάδοση της μετάλλαξης «Δέλτα», η επανεκκίνηση των ταξιδιών από τη Βρετανία, τη δεύτερη μεγαλύτερη δεξαμενή τουριστών για την Ελλάδα, αναζωπυρώνει τις προσδοκίες των ξενοδόχων, οι οποίοι καταγράφουν ήδη αισθητή βελτίωση σε επίπεδο προκρατήσεων σε σχέση με το προηγούμενο χρονικό διάστημα, χωρίς, ωστόσο, να επιχειρούν να κάνουν ασφαλείς προβλέψεις. Για τον Ιούλιο, πάντως, η πληρότητα στα ξενοδοχεία της χώρας κινείται γύρω στο 55%-60%, με τους επιχειρηματίες να «επενδύουν» στην επιμήκυνση της σεζόν, με στόχο να περιορίσουν τις ζημιές των προηγούμενων μηνών.

Είναι ενδεικτικό ότι, σύμφωνα με το Recovery Tracker για τον ελληνικό τουρισμό του Ινστιτούτου του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΙΝΣΕΤΕ), για την εβδομάδα από τις 19 Ιουλίου έως και τις 25 Ιουλίου καταγράφεται αύξηση σε ποσοστό 16,6% σε επίπεδο προγραμματισμού αεροπορικών θέσεων συγκριτικά με την προηγούμενη εβδομάδα, με τον σχετικό αριθμό να διαμορφώνεται σε περίπου 750.000 και μία εβδομάδα αργότερα να αυξάνεται περαιτέρω, περίπου στις 800.000.

Οι Γερμανοί, οι Γάλλοι, οι Αμερικανοί και οι Πολωνοί είναι εκείνοι που κάνουν μέχρι στιγμής τη διαφορά, ενώ ιδιαίτερη δυναμική επιδεικνύει και η ρουμανική αγορά, η οποία δίνει σημαντική ανάσα κυρίως στους επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται στη βόρεια Ελλάδα. Σημάδια σημαντικής ανάκαμψης εμφανίζει, την ίδια στιγμή, ο high end τουρισμός (τουρισμός πολυτελείας), ο οποίος, σύμφωνα με επιχειρηματίες που διαθέτουν ξενοδοχεία υψηλού επιπέδου, ενδέχεται να ξεπεράσει τα επίπεδα του 2019. Είναι ενδεικτικό ότι τα πολυτελή ξενοδοχεία και resorts στην Αττική καταγράφουν υψηλή πληρότητα, κατά βάση στους γαλαντόμους Αμερικανούς, τη στιγμή που τα ξενοδοχεία τριών και τεσσάρων αστέρων σημειώνουν πολύ χαμηλή για την εποχή ζήτηση. «Υπάρχει ανησυχία σχετικά με την αύξηση του αριθμού των κρουσμάτων που καταγράφεται τις τελευταίες ημέρες, υπάρχουν κάποιες οχλήσεις από το εξωτερικό, καθώς οι τουρίστες

σιος, υπογραμμίζοντας πως η πληρότητα για τον Ιούλιο είναι διπλάσια σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό διάστημα, όταν το αντίστοιχο ποσοστό διαμορφωνόταν στο 30%-35%. Την ίδια στιγμή, οι επιχειρηματίες του κλάδου ποντάρουν στην παράταση της τουριστικής σεζόν, υπό την προϋπόθεση ότι θα το επιτρέψουν οι υγειονομικές συνθήκες, ελπίζοντας ότι θα καταφέρουν να ρεφάρουν εν μέρει και να καλύψουν ένα μέρος των απωλειών που έχουν καταγράψει τον Μάιο και τον Ιούνιο, δύο μήνες κατά τους οποίους η ταξιδιωτική κίνηση ήταν κατώτερη των προσδοκιών. Μάλιστα, η πλειονότητα των ξενοδόχων «βλέπει» επιμήκυνση της σεζόν και μετά τον Οκτώβριο, με δεδομένο ότι ο Σεπτέμβριος, όπως λένε, μπορεί να εξελιχθεί με βάση την προβλεπόμενη δυναμική του σε ένα «δεύτερο Αύγουστο», εάν το επιτρέψει η εξάπλωση της μετάλλαξης «Δέλ-

να έχουν ολοκληρώσει τον εμβολιασμό τους.

Μεγαλύτερη ζήτηση για ταξίδια το δίμηνο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου καταγράφεται για την ώρα από τον μεγαλύτερο τροφοδότη του ελληνικού τουρισμού, τη Γερμανία, ενώ ιδιαίτερα πρόθυμοι να συνεχίσουν τα ταξίδια τους στην Ελλάδα μέχρι και το πρώτο δεκαπενθήμερο του Νοεμβρίου εμφανίζονται οι τουρίστες από την Τσεχία και την Πολωνία. Πάντως, οι επιχειρηματίες καταγράφουν σημαντική ζήτηση για παράταση της σεζόν και από τη βρετανική αγορά, ευελπιστώντας ότι αρκετοί Βρετανοί που δεν έχουν ταξιδέψει θα μπορέσουν να προγραμματίσουν τα ταξίδια τους με προορισμό τα ελληνικά νησιά το φθινόπωρο.

Προορισμοί δύο ταχυτήτων

Ανοδική τροχιά καταγράφουν σε επίπεδο πληρότητας οι οδικοί προορισμοί, κυρίως της βόρειας Ελλάδας, με το ενδιαφέρον των ταξιδιω-

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Τουρισμού,
Χάρης Θεοχάρης

τών από τις γειτονικές χώρες να έχει αναζωπυρωθεί το τελευταίο χρονικό διάστημα. Σε ιδιαίτερης σημασίας αγορά για τον οδικό τουρισμό αναδεικνύεται φέτος η ρουμανική, η οποία δίνει δυναμικά το «παρών» σε Χαλκιδική, Θάσο και Πιερία, όπου η πληρότητα τον Ιούλιο κινείται γύρω στο 60%. Σε αντίστοιχα επίπεδα, γύρω στο 50%-55%, διαμορφώνεται η πληρότητα στις μονάδες της Θεσσαλονίκης, όπου εντείνουν την παρουσία τους σταδιακά οι ανοιχτοχέρηδες ταξιδιώτες από το Ισραήλ.

Η Σαντορίνη και η Μύκονος, δύο από τους πιο δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς παραδοσιακά, συγκαταλέγονται στους κερδισμένους της σεζόν μέχρι στιγμής, αφού η πληρότητα υπερβαίνει το 60%. Σε ικανοποιητικά επίπεδα, πέριξ του 50%, διαμορφώνεται η πληρότητα και στα υπόλοιπα νησιά των Κυκλάδων, ενώ λίγο πιο χαμηλή είναι η πληρότητα που καταγράφεται στα Δωδεκάνησα, με αιχμή την Κω και τη Ρόδο, που στηρίζονται σε μεγάλο βαθμό στο μοντέλο του μαζικού τουρισμού. «Υπάρχει βελ-

Ιούλιος
Στο 55%-60% διαμορφώνεται η πληρότητα στα ξενοδοχεία της χώρας για τον Ιούλιο

δυναμική
Γερμανοί, Γάλλοι, Αμερικανοί και Πολωνοί είναι εκείνοι που κάνουν μέχρι στιγμής τη διαφορά. Ιδιαίτερη δυναμική στη βόρεια Ελλάδα επιδεικνύει και η ρουμανική αγορά

θούν αισθητά καλύτερα οι αφίξεις στα νησιά του Ιονίου, τα οποία εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τη βρετανική αγορά, με δεδομένο ότι πάνω από το 60% των τουριστών στα νησιά είναι από τη Βρετανία. Για την ώρα, η πληρότητα δεν ξεπερνά κατά μέσο όρο το 40% στα ξενοδοχεία των Επτανήσων, με τους επιχειρηματίες να χαρακτηρίζουν ακόμη «μουδιασμένη» την κίνηση.

Με δύο ταχύτητες κινείται ο τουρισμός στην Κρήτη, με το Ηράκλειο να συγκεντρώνει το ενδιαφέρον των ταξιδιωτών και την πληρότητα στα ξενοδοχεία να προσεγγίζει το 70%. Την επανεκκίνηση των ταξιδιών από τη Βρετανία προσδοκούν οι επιχειρηματίες στα Χανιά, προκειμένου να δουν τα καταλύματά τους να γεμίζουν.

Οι Βρετανοί ξανάρχονται
Η επανεκκίνηση των ταξιδιών από τη Βρετανία θα καθορίσει σε μεγάλο βαθμό την πορεία της φετινής σεζόν, καθώς αφενός πρόκειται για τη δεύτερη μεγαλύτερη πηγή τουριστών και συνάμα εισπράξεων για την Ελλάδα και αφετέρου αρκετοί προορισμοί εξαρτώνται άρρηκτα από τους Βρετανούς ταξιδιώτες. Και μπορεί οι επιχειρηματίες να καταγράφουν για την ώρα τόνωση του τουριστικού ρεύματος από το Λονδίνο, ωστόσο, η ζήτηση από τη βρετανική αγορά δεν ανταποκρίνεται μέχρι στιγμής στις προσδοκίες τους, καθώς οι ακυρώσεις ενός εκ των μεγαλύτερων tour operators, της TUI UK, αφορούν τα πακέτα και τις πτήσεις που είχαν προγραμματιστεί μέχρι και τα τέλη Ιουλίου.

Πάντως, οι ξενοδόχοι ευελπιστούν ότι η κινητικότητα από τη βρετανική αγορά θα ενταθεί έτι περαιτέρω τον Αύγουστο, μήνα υψηλής ζήτησης, και τον Σεπτέμβριο. Ενδεικτικό της δυναμικής της βρετανικής αγοράς είναι το γεγονός ότι για την εβδομάδα από 19 έως 25 Ιουλίου ο αριθμός των προγραμματισμένων θέσεων, με βάση το Recovery Tracker για τον ελληνικό τουρισμό του ΙΝΣΕΤΕ, έχει σχεδόν τριπλασιαστεί και ανέρχεται σε περίπου 124.000, από 45.000 μία εβδομάδα πριν. Ο ίδιος αριθμός την εβδομάδα από 26 Ιουλίου έως 1 Αυγούστου ανέρχεται σε περίπου 153.000, αποτυπώνοντας την επιθυμία των Βρετανών να ταξιδέψουν στη χώρα μας. Τη μερίδα του λέοντος των Βρετανών τουριστών θα μοιραστούν η Κέρκυρα, η Ρόδος, η Ζάκυνθος και το Ηράκλειο Κρήτης, βάσει των διαθέσιμων στοιχείων. Ψηλά στις προτιμήσεις των Βρετανών βρίσκονται τα δύο μεγάλα αστικά κέντρα, η Αθήνα και η Θεσσαλονίκη, ενώ μεγάλος αριθμός των ταξιδιωτών από το Λονδίνο θα επισκεφθεί την Κεφαλονιά, την Κω, τα Χανιά και τη Σαντορίνη.

Η σημασία της βρετανικής αγοράς αποτυπώνεται στο γεγονός ότι το Ηνωμένο Βασίλειο είναι η έτερη βασική πηγή τουρισμού για την Ελλάδα, μετά τη Γερμανία, με τον αριθμό των Βρετανών που ταξίδεψαν σε ελληνικούς προορισμούς το 2019 να ξεπερνά τα 3,5 εκατ. και τις τουριστικές εισπράξεις να υπερβαίνουν τα 2,6 δισ. ευρώ (μερίδιο αγοράς 14,5%).

«Κλείδωσε» η παράταση του ΦΠΑ 13% στον κλάδο

■ ΣΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ του τουρισμού, ενός από τους κλάδους που έχουν πληγεί περισσότερο εξαιτίας της επέλασης της πανδημίας του κορωνοϊού, εστιάζει η κυβέρνηση, καθώς, σύμφωνα με τις πληροφορίες της «R», «κλείδωσε» η παράταση ισχύος του μειωμένου ΦΠΑ 13% που βαρύνει το τουριστικό πακέτο και μετά το τέλος του 2021.

Βούληση της κυβέρνησης αποτελεί η ενίσχυση του πλέον νευραλγικού τομέα της ελληνικής οικονομίας, μέσω της μείωσης της έμμεσης φορολογίας, κίνηση η οποία θα δώσει βαθιά ανάσα στις επιχειρήσεις του τουρισμού, έτσι ώστε να καταφέρουν να καλύψουν μέρος των απωλειών που κατέγραψαν στην πορεία τους προς την επιστροφή στην κανονικότητα. Μάλιστα, στο τραπέζι βρίσκεται και η μονιμοποίηση του συντελεστή του ΦΠΑ στο 13% από το 2023, εφόσον το επιτρέψουν τα δημοσιονομικά περιθώρια. Η διατήρηση του χαμηλού συντελεστή ΦΠΑ εκτιμάται ότι θα αποτελέσει σημαντικό ατού ειδικά για τις ελληνικές τουριστικές επιχειρήσεις, αφού θα μπορέσουν να διεκδικήσουν ένα μεγαλύτερο μερίδιο από την παγκόσμια ταξιδιωτική πίτα, με δεδομένο ότι η μείωση του ΦΠΑ στο τουριστικό πακέτο θα καταστήσει πιο ανταγωνιστικό το ελληνικό τουριστικό προϊόν στις διεθνείς αγορές, καθώς στις υπόλοιπες χώρες της Μεσογείου ο αντίστοιχος φόρος κυμαίνεται μεταξύ 9% και 10%.

Τι ισχύει σήμερα
Σήμερα, στο κομμάτι που αφορά τη διαμονή με πρωινό, η ενιαία τιμή υπάγεται στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ. Στη διαμονή με ημιδιατροφή (πρωινό και γεύμα) η ενιαία τιμή υπάγεται επίσης στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ. Στη διαμονή με πλήρη διατροφή (full board, δηλαδή πρωινό, μεσημεριανό και βραδινό γεύμα) το 5% της ενιαίας τιμής υπάγεται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ 24%, ως αντιπαροχή που καταβάλλεται για τη διάθεση ποτών που περιέχουν οινόπνευμα σε οποιαδήποτε αναλογία, και το 95% στον μειωμένο συντελεστή. Στη διαμονή με το σύστημα all inclusive, το 10% της ενιαίας τιμής υπάγεται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ 24%, ως σύνθετη παροχή υπηρεσιών, η οποία δεν μπορεί να προσδιοριστεί με σαφή τρόπο, και το 90% υπάγεται στο 13%.

τίωση στις προκρατίσεις, υπάρχει ροή και μεγαλύτερη δυναμική από αγορές όπως η βρετανική και οι σκανδιναβικές, ωστόσο, η σεζόν θα εξαρτηθεί από την πορεία των εμβολιασμών», εξηγεί ο πρόεδρος της Ένωσης Ξενοδόχων Ρόδου, **Μανώλης Μαρκόπουλος**. Μέχρι στιγμής, το «παρών» στα Δωδεκάνησα δίνουν οι Γερμανοί, οι Ιταλοί, οι Τσέχοι, οι Πολωνοί και οι Γάλλοι.

Πιο υποτονική είναι η κινητικότητα στα νησιά του βορείου Αιγαίου, όπου οι ξενοδόχοι βρίσκονται εν αναμονή της έναρξης των διακοπών των Ελλήνων, τους οποίους επιδιώκουν να δελεάσουν με προσφορές της τελευταίας στιγμής. Στην κατεύθυνση τόνωσης της ζήτησης στα νησιά του βορείου Αιγαίου θα λειτουργήσουν και τα προγράμματα «Τουρισμός για όλους» του υπουργείου Τουρισμού και «Κοινωνικός τουρισμός» του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ).

Από τον Αύγουστο προβλέπεται ότι θα κιν-

